

मुख्य (DC. Marathi XI) मराठी अभ्यासपत्रिका XI -B

(संकेतांक - 647604)

समकालीन मराठी साहित्य प्रवाह - दलित साहित्य

श्रेयांक ४, तास, ६०, गुण १००

उद्दिष्टे

ही अभ्यासपत्रिका शिकल्यानंतर -

- १) विद्यार्थिनींना साहित्यप्रवाह ही संकल्पना समजून घेता येईल. त्याआधारे वेगवेगळ्या समकालीन मराठी साहित्यप्रवाहांचा उदा. ग्रामीण, दलित, आदिवासी, स्त्रीवादी इत्यादी परिचय झाल्याने विद्यार्थिनींना त्यातील समान व वेगळ्या वैशिष्ट्यांची माहिती मिळेल.
- २) दलित साहित्य ही संकल्पना व तिचे स्वरूप अभ्यासल्याने दलित साहित्य या संज्ञेचे नेमकेपण त्या समजून घेऊ शकतील.
- ३) तसेच दलित साहित्याचा संक्षिप्त इतिहास अभ्यासल्याने या साहित्याचे ऐतिहासिक चित्र त्यांच्या समोर स्पष्ट होईल.
- ४) मेलेलं पाणी व तनमाजोरी या नेमलेल्या साहित्यकृतींचे सूक्ष्म अध्ययन करता येईल.
- ५) दलित साहित्याच्या अभ्यासाची दृष्टी प्राप्त करून घेऊ शकतील.

नेमलेल्या साहित्यकृती

- १) मेलेलं पाणी - अशोक व्हटकर
- २) तनमाजोरी - प्रेमानंद गज्वी

अभ्यासघटकांचे विवरण

अक्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
१	समकालीन मराठी साहित्यप्रवाह ही संकल्पना समकालीन मराठी साहित्यप्रवाहांचा परिचय	१५	२५
२	दलित साहित्य संकल्पना आणि स्वरूप दलित साहित्याचा संक्षिप्त इतिहास	१५	२५
३	मेलेलं पाणी या कादंबरीचा सूक्ष्म अभ्यास	१५	२५
४	तनमाजोरी या नाटकाचा सूक्ष्म अभ्यास	१५	२५
	एकूण	६०	१००

सूचना - अंतर्गत मूल्यमापनासाठी असलेल्या २५ गुणांसाठी वरील सर्व घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/ अंतर्गत चाचणीपरीक्षा इत्यादी घेणे.

संदर्भग्रंथ:

नंदपुरे ईश्वर, (१९९७), दलित नाटक आणि रंगभूमी, पिंपळापुरे आणि कं. नागपूर
फडके भालचंद्र (१९८२), दलित रंगभूमी, सुरेश एजन्सी, पुणे
भागवत, श्री.पु. व इतर, १९८५, साहित्य अध्यापन आणि प्रकार : मौज प्रकाशन
वास्कर, आनंद १०९०, वाङ्मयप्रकार : संकल्पना व स्वरूप : संपा. अन्वय प्रकाशन पुणे
प्रदक्षिणा (खंड १ आणि २) (१९६८, १९९१) - कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे
मराठी वाङ्मयाचा इतिहास १९५० ते २००० (खंड ७ भाग १ व ३) - महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे.
खिलारे, शशिकांत, (२०१२), आंबेडकरी चळवळ आणि दलित नाटक, प्रज्ञा प्रबोध प्रकाशन सांगली